ଭାରତୀୟ କୃଷି ଗବେଷଣା ପରିଷଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ସନ୍ତୋଷ

ଅକ୍ଟୋବର 16, 2006

[ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ ଏବଂ ଲୋକେଶ୍ୱର ସିଂ ପଣ୍ଟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ସେବା ଆଇନ:

ପେନ୍‌ସନ୍ – ପରିବାର ପେନ୍‌ସନ୍ – ପାଇବାର ଅଧିକାର – ମୃତ ଅସ୍ଥାୟୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ– ଉକ୍ତ ମୃତ କର୍ମଚାରୀ ଏକ ଯୋଜନା ଅନୁଯାୟୀ ଅସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ଧାରଣ କରୁଥିବା ସାଧାରଣ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ — ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କ ବିଧବାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବାର ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା – ଅସ୍ୱୀକୃତ – ଆବେଦନ – ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇ, ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବାକୁ ଅଧିକାରୀ ବୋଲି ଧାରଣ କରାଗଲା ଏବଂ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ ନିୟମିତକରଣ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଗଲା – ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଦେଶକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଅବିକଳ ରଖାଗଲା ଯେ, ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦୟା ପରବଶ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିଲା – ଅପିଲ୍‌ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି: ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ପରିବାର ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବାକୁ ଅଧିକାରୀ ନୁହେଁ– ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତକରଣ କରିବାକୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦେଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଠିକ୍ ନୁହେଁ – କେବଳ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ କରୁଣାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାର ସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ – ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ "କ୍ୟାଜୁଆଲ୍ ଲେବରର୍ସ (ଅସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ ଓ ନିୟମିତକରଣ) ଯୋଜନା, 1993" – ଧାରା 4,5 ଓ 6 ।

ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ପରିବାର ପେନ୍‌ସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନ୍ତିମ ସେବା ସୁବିଧାଗୁଡିକ ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆଧାରରେ ଅସ୍ୱୀକୃତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ତାଙ୍କର ମୃତ ସ୍ୱାମୀ ସେବାରେ ସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ଧାରଣ କରୁନଥିଲେ । ସେ ଆବଶ୍ୟକ ସହାୟତା ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆବେଦନକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ କରାଗଲା,

ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ଧାରଣ କରାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ ତାଙ୍କର ମୃତ ସ୍ୱାମୀ ସେବାରେ ସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ଧାରଣ କରୁନଥିଲେ, ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ ନିୟମିତ ହୋଇଥିବା ବୋଲି ଧାରଣ କରି, ସେ ପରିବାର ପେନ୍‌ସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ଅଧିକାରୀ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କର ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ହୋଇଥିବା ରିଟ୍ ପିଟିସନକୁ ମଧ୍ୟ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଦୟା ପରବଶ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି, ତେଣୁ ରିଟ୍ ପିଟିସନରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏହି ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନକାରୀ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଜବାବଦାତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ମିଳିବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ କାରଣ ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ୱାମୀ କେବଳ ଜଣେ କାଜୁଆଲ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ, ଯିଏକି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ କାଜୁଆଲ ଶ୍ରମିକ (ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ଏବଂ ନିୟମିତକରଣ ଅନୁଦାନ) ଯୋଜନା, 1993 କୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ପାରିବାରିକ ପେନସନର ନିୟମିତକରଣ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ପାରି ନଥାନ୍ତେ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଲେ : 1. ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ 1993 ର କାଜୁଆଲ୍ ଲେବରର୍ସ (ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଅଫ୍ ଟେମ୍ପୋରାରୀ ଷ୍ଟାଟସ୍ ଆଣ୍ଡ ରେଗୁଲାରାଇଜେସନ୍) ଯୋଜନାର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସାଧାରଣ ପଠନରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ ଯେ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପତ୍ନୀ କୌଣସି ପାରିବାରିକ ପେନ୍‌ସନ୍ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ନଥିଲେ । ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲ ଦେଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏହି କୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟର ବିପରୀତ ଅଟେ ।

କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟର ସଚିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, ***[2006]*** **4 SCC 1, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

2. କେବଳ ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ, ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଉନ୍ନତି ଆଣେ ନାହିଁ । ଏହା ହେଉଛି ଜଣେ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ନିଯୁକ୍ତି, ଯଦିଓ ଏହା ନିୟମିତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏବଂ ଏହି ନିଯୁକ୍ତି ମୃତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ନାହିଁ ।

ଗୀତା ରାଣୀ ସାନ୍ତରା ବନାମ ଭାରତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଘ, 1997-2001 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ପୃଷ୍ଠା 295, କୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4499 /2006

ଡି.ବି. ସିଭିଲ୍ ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ନମ୍ବର 1038 /2005 ରେ ଯୋଧପୁରରେ ରାଜସ୍ଥାନ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନ୍ୟାୟ ବିଧାନର 21.2.2005 ତାରିଖର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ. ଶରଣ, ଏ.ଏସ୍.ଜି., ଏଲ୍.ବି. ଗୌର, ଏସ୍.ଏସ୍. ନେହେରା, ଦୀପାଲି ଟଣ୍ଡନ ଏବଂ ଗାର୍ଗୀ ଖାନ୍ନା।

ଉତ୍ତରଦାତା ପକ୍ଷ ପାଇଁ ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଶର୍ମା, ବି.କେ. ପାଲ ଏବଂ ପି.ଏନ୍. ଝା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ **ଅରିଜିତ୍ ପଶାୟତ୍, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ରାଜସ୍ଥାନ ହାଇକୋର୍ଟର ଯୋଧପୁରସ୍ଥିତ ଏକ ଦୁଇ ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟକୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ଯୋଧପୁର ବେଞ୍ଚ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'CAT') ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶର ସଠିକତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ରିଟ୍ ପିଟିସନ୍ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ବିବାଦ ଏକ ଅତି ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ।

ଉତ୍ତରଦାତା CAT ସମ୍ମୁଖରେ O.A.No.291 of 2003 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ଥାୟୀ ଚାକିରିରେ ନଥିବା କାରଣରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକାରୀ ତାଙ୍କୁ ପରିବାର ପେନସନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଟର୍ମିନାଲ ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରୁଛନ୍ତି । CAT ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ମୃତ ସ୍ୱାମୀ ଦୁର୍ଗା ଲାଲ ସ୍ଥାୟୀ ଚାକିରି ପଦବୀରେ ନଥିଲେ, ତଥାପି ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କୁ ନିୟମିତ କରାଯାଇଥିବା ବୋଲି ବିଚାର କରି ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପରିବାର ପେନସନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ରିଟ୍ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅନୁକମ୍ପାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି, ତେଣୁ ରିଟ୍ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଏହି ଆବେଦନର ସମର୍ଥନରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ଏକ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲ ସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ଧାରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ କେବଳ ଜଣେ ସାମୟିକ ଶ୍ରମିକ ଥିଲେ ଯିଏ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ।ଏହି କୋର୍ଟଙ୍କ ସଚିବ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଉମାଦେବୀ (3) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [2006] 4 SCC 1 *ରେ ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ* ନିର୍ଭର *କରି, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ CAT* ନିୟମିତକରଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ପରିବାର ପେନସନ ପ୍ରଦାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହାର ଜବାବରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ପକ୍ଷରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ମୃତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲ ପ୍ରାୟ 20 ବର୍ଷ ଧରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶ ନଥିବାରୁ, ଏହାକୁ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ ଯେ ମୃତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲ ନିୟମିତ ଚାକିରିରେ ଥିଲେ । ରେଳ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ କିଛି ସର୍କୁଲାର ଏବଂ ଗୀତା ରାଣୀ ସାନ୍ତରା ବନାମ ଭାରତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଘ ମାମଲାରେ ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଖଣ୍ଡପୀଠ ନିଷ୍ପତ୍ତି (1997-2001ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଖଣ୍ଡପୀଠ ବିଚାର ପୃଷ୍ଠା 295 ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି) ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦାବି ଗ୍ରହଣୀୟ ବୋଲି CAT ଏହି ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା।

ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ କେତେକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆବେଦନକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯୋଜନା ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିସର ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବହୁତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହି ଯୋଜନାଟି କର୍ମଚାରୀ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ "ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ 'କ୍ୟାଜୁଆଲ୍ ଲେବରର୍ସ (ଅସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ ଓ ନିୟମିତକରଣ) ଯୋଜନା, 1993" (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଯୋଜନା') ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଉକ୍ତ ଯୋଜନାଟି 1.9.1993 ରୁ ଲାଗୁ ହେବ । ଖଣ୍ଡ 4 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ରହିଛି:

"4. ଅସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି :

(i) ଏହି OM ଜାରି ହେବା ତାରିଖରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥିବା ଏବଂ ଅତି କମରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ନିରନ୍ତର ସେବା ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସମସ୍ତ ଅସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଯାହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଯେକୌଣସି କର୍ମଚାରୀ ଅତି କମରେ 240 ଦିନ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ (5 ଦିନିଆ ସପ୍ତାହ ପାଳନ କରୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ 206 ଦିନ)।

(ii) ନିୟମିତ ଗ୍ରୁପ୍ 'D' ପଦବୀ ସୃଷ୍ଟି/ଉପଲବ୍ଧତା ସହିତ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ବିନା ଏପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ପଦବୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

(3) ଜଣେ ସାମୟିକ ଶ୍ରମିକଙ୍କୁ ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରଦାନ କଲେ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ନିଯୁକ୍ତି ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଦୈନିକ ଅର୍ଥ ମଜୁରୀ ହାରରେ ହେବ । କାର୍ଯ୍ୟର ଉପଲବ୍ଧତା ଆଧାରରେ ତାଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ୟୁନିଟ୍/ଟେରିଟୋରିଆଲ ସର୍କଲ ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇପାରେ।

(iv) ଏପରି ଅସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକ ଯେଉଁମାନେ ଅସ୍ଥାୟୀ ପଦବୀ ହାସଲ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ଅଣାଯିବ ନାହିଁ, ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଗ୍ରୁପ୍ 'ଡି' ପଦବୀ ପାଇଁ ନିୟମିତ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଚୟନ କରାଯାଏ ।

ସେହିଭଳି, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଖଣ୍ଡ 5 ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ପଠିତ ହୋଇଛି:

" XX XX XX XX

(v) ଅସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥିତି ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସେବାର 50% ସେମାନଙ୍କ ନିୟମିତକରଣ ପରେ ଅବସରକାଳୀନ ସୁବିଧା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଣନା କରାଯିବ ।

ଧାରା 6 ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଯୋଜନାରେ ପୂର୍ବରୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ସୁବିଧା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୁବିଧା ଅସ୍ଥାୟୀ ପଦବୀ ଥିବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ନାହିଁ ।ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଖଣ୍ଡଟି ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅଟେ:

" ଅସ୍ଥାୟୀ ମାନ୍ୟତା ଥିବା ଅନିୟମିତ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁବିଧା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସୁବିଧା ମିଳିବ ନାହିଁ । ତେବେ, ଯଦି ଶିଳ୍ପ ବିବାଦ ଅଧିନିୟମ

ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଅସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ସୁବିଧା ଗ୍ରହଣୀୟ ହୁଏ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଗ୍ରହଣୀୟ ହେବ ।

ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ସାଧାରଣ ପଠନରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଛି ଯେ ସ୍ୱର୍ଗତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲ କୌଣସି ପାରିବାରିକ ପେନ୍ସନ୍ ପାଇବାକୁ ହକ୍‌ଦାର ନଥିଲେ ।ନିୟମିତକରଣ ପାଇଁ CAT ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଉମା ଦେବୀ (ଉପରୋକ୍ତ)ଙ୍କ ମାମଲାରେ କୁହାଯାଇଛି ।ରାୟର 45 ତମ ପାରା ରେ ଏହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା:

45. ନିଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ, ସାମୟିକ କିମ୍ବା ଆକସ୍ମିକ, ନିୟମିତ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ସମୟରେ, ଅଦାଲତ ଏହି ତଥ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ଯେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଏବଂ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅସ୍ଥାୟୀ କିମ୍ବା ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ଏକ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ସହିତ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଏହା ସତ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେ ଚୁକ୍ତି କରିବାର ସ୍ଥିତିରେ ନଥିଲେ — ନିଜର ସାମର୍ଥ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଦାମରେ ନୁହେଁ — କାରଣ ସେ ନିଜ ଜୀବିକା ଚାଲାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ନିଯୁକ୍ତି ଖୋଜୁଥିଲେ ଏବଂ ଯାହା ମିଳୁଥିଲା ତାହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ, ନିଯୁକ୍ତିର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଯୋଜନାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିବା ଏବଂ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଆକସ୍ମିକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଜାରି ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ମତ ରଖିବା ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଏହା ସାର୍ବଜନୀନ ନିଯୁକ୍ତିର ଅନ୍ୟ ଏକ ମାଧ୍ୟମ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ଯାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସମାନ ଦର କଷାକଷି କରିବାର କ୍ଷମତା ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ ନିଯୁକ୍ତି ରଦ୍ଦ କରନ୍ତି, ତେବେ ତାହା ମଧ୍ୟ ସେହି କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ କୌଣସି ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସକ୍ଷମ କରିବ ନାହିଁ । ଏହିଭଳି ସାମୟିକ କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ପ୍ରଶାସନିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ଲାଗୁ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହାର ଅର୍ଥ ଏହା ହେବ ଯେ କିଛି ଲୋକ ଯେଉଁମାନେ ଅତିକମରେ ଅସ୍ଥାୟୀ, ଚୁକ୍ତିଭିତ୍ତିକ କିମ୍ବା ସାମୟିକ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଥାନ୍ତି, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବେ ନାହିଁ ଯେତେବେଳେ କି ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ଅତିକମରେ କିଛି ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ସର୍ବୋପରି, ଆମ ବିଶାଳ ଦେଶର ଅସଂଖ୍ୟ ନାଗରିକ

ନିଯୁକ୍ତି ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦି କୌଣସି ଜଣେ ଏଭଳି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆଗ୍ରହୀ ନୁହନ୍ତି, ତେବେ ଜଣେ କୌଣସି ସାମୟିକ କିମ୍ବା ଅସ୍ଥାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ସେଥିରୁ ଉପୁଜିଥିବା ପରିଣାମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଜାଣି ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ, ଚାକିରି ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ନିଯୁକ୍ତିର ସ୍ୱରୂପ ଜାଣନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥରେ କୌଣସି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ପଦବୀରେ ସେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେହି ପଦବୀରେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଦାବି ରହିଛି କିମ୍ବା ସେହି ପଦବୀରେ ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ଆଗ୍ରହ ରହିଛି, ତାହା ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ଉପଲବ୍ଧ ପଦବୀରେ ନିୟମିତ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ଯେ ଯେହେତୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କିଛି ସମୟ ଧରି ଏହି ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଆସୁଛି, ତେବେ ତାଙ୍କୁ ପଦରୁ ହଟାଇବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ସେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ପଦବୀରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇବା ସମୟରେ ଏହାର ପ୍ରକୃତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥିଲେ, ଏହା ଏପରି ଏକ ଯୁକ୍ତି ନୁହେଁ ଯାହା ସରକାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 14 ରେ ନିହିତ ସାମ୍ବିଧାନିକତା ଏବଂ ସୁଯୋଗର ସମାନତା ଉପରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବା ପରେ ଏହା ବିଫଳ ହେବ । "

କେବଳ ସ୍ୱର୍ଗତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲଙ୍କ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ କରୁଣାମୂଳକ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଥିବା କେବଳ ଏହି କାରଣରୁ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ପରିସ୍ଥିତି କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ ସୁଧାରିତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଯୁକ୍ତି, ଯଦିଓ ଏହାକୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ, ଦୁର୍ଗା ଲାଲଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଏବଂ ଏହିପରି ନିଯୁକ୍ତି ସେବାରେ ସ୍ୱର୍ଗତ ଦୁର୍ଗା ଲାଲଙ୍କ ସ୍ଥିତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିପାରିବ ନାହିଁ । CAT ର ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବା ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ସ୍ଥାୟୀ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଭୟ CATର ଆଦେଶ ଏବଂ ହାଇକୋର୍ଟଙ୍କ ରାୟ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ବିନା ।

କେ.କେ.ଟି. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।